

Handwritten signature

**แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)**

ทบวงมหาวิทยาลัย

คำนำ

ตามพระราชบัญญัติระเบียบการปฏิบัติราชการของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2520 มาตรา 4(1) ได้กำหนดให้ทบวงมหาวิทยาลัยมีภารกิจในการกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ด้วยเหตุนี้ เพื่อให้การดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัยสอดคล้องและประสานสัมพันธ์กับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ขึ้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตลอดจนเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติต่อไป

ทบวงมหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารการศึกษา นักการศึกษา ผู้ที่ปฏิบัติงานอันเกี่ยวข้องกับการศึกษา และผู้ที่สนใจทั่วไป ตลอดจนมหาวิทยาลัย/สถาบัน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยทั่วกัน

(นายอาทร ชนเห็นชอบ)
ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)

บทนำ	1
สัมฤทธิ์ผลของนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 4 ในช่วงปี พ.ศ. 2520-2522	2
วัตถุประสงค์และแนวนโยบายการพัฒนาศึกษาในระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)	8
เป้าหมายการพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)	9
วงเงินเพื่อพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา	33
มาตรการเพื่อให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ บรรลุตามวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมาย	34
ภาคผนวก	39

ส่วนที่ 2

เป้าหมาย จำนวนนิสิตนักศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)

สรุปเป้าหมายจำนวนนักศึกษารับเข้าใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามสถาบันและระดับการศึกษา	47
สรุปเป้าหมายจำนวนยอดรวมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามสถาบันและระดับการศึกษา	50
สรุปเป้าหมายจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำแนกตามสถาบันและระดับการศึกษา	52
สรุปเป้าหมายจำนวนนักศึกษารับเข้าใหม่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบันและระดับการศึกษา	54
สรุปเป้าหมายจำนวนยอดรวมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบันและระดับการศึกษา	55
สรุปเป้าหมายจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามสถาบันและระดับการศึกษา	56
สรุปเป้าหมายจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ระบบจำกัดรับ จำแนกตามสาขาวิชาและระดับการศึกษา	57
เป้าหมายจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ระบบไม่จำกัดรับ	59
เป้าหมายจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำแนกตามระดับการศึกษาและสาขาวิชา	60

ส่วนที่ 3

งบประมาณเพื่อการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ของหน่วยงานในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)

ตารางที่ 1	สรุปงบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ จำแนกตามลักษณะแผนงาน (โครงการเดิม)	62
ตารางที่ 2	สรุปงบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ จำแนกตามลักษณะแผนงาน (โครงการใหม่)	64
ตารางที่ 3	สรุปงบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ จำแนกตามลักษณะแผนงาน (โครงการเดิมและโครงการใหม่)	66
ตารางที่ 4	สรุปงบประมาณโครงการใหม่ (สำรอง) ตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ จำแนกตามลักษณะแผนงาน	68
ตารางที่ 5	สรุปงบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ จำแนกตามมหาวิทยาลัย/ สถาบัน (โครงการเดิม)	70
ตารางที่ 6	สรุปงบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ จำแนกตามมหาวิทยาลัย/ สถาบัน (โครงการใหม่)	72
ตารางที่ 7	สรุปงบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ จำแนกตามมหาวิทยาลัย/ สถาบัน (โครงการเดิมและโครงการใหม่)	74
ตารางที่ 8	สรุปงบประมาณโครงการใหม่ (สำรอง) ตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ จำแนกตามมหาวิทยาลัย/ สถาบัน	76
ตารางที่ 9	งบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	78
ตารางที่ 10	งบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	86
ตารางที่ 11	งบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น	92
ตารางที่ 12	งบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	98

	หน้า	
ตารางที่ 13	งบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	104
ตารางที่ 14	งบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหิดล	108
ตารางที่ 15	งบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง	114
ตารางที่ 16	งบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	118
ตารางที่ 17	งบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศิลปากร	126
ตารางที่ 18	งบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	132
ตารางที่ 19	งบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษา ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช	140
ตารางที่ 20	งบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษา ของสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้	144
ตารางที่ 21	งบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษา ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	146
ตารางที่ 22	งบประมาณตามแผนพัฒนาการศึกษา ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	158

ตอนที่ 4

การคาดคะเนจำนวนนิสิตนักศึกษาในสถานศึกษา และจำนวนนักเรียนโศกเขียนสารคดี ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ตอนที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๑-๒๕๒๒)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	161
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	179
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	189
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	200
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	212
มหาวิทยาลัยมหิดล	219
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	232
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	234
มหาวิทยาลัยศิลปากร	249
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	255
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช	263
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร	268
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า	280
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	286
วิทยาลัยการค้า	288
วิทยาลัยกรุงเทพ	290
วิทยาลัยเกริก	293
วิทยาลัยคณาจารย์	294
วิทยาลัยเทคนิคสยาม	297
วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	299
วิทยาลัยพณิชย	301
วิทยาลัยศรีปทุม	303
วิทยาลัยแสงธรรม	305
วิทยาลัยอัสสัมชัญบริหารธุรกิจ	306
วิทยาลัยเซนต์อากุสแต	307
จำนวนนักเรียนสารคดีในสังกัดทบวงฯ	309

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529) ระดับอุดมศึกษา

บทนำ

การอุดมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นสูง เพื่อมุ่งผลิตกำลังคนระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องและสนองความต้องการของประเทศ การดำเนินงานตามแนวนโยบายและเป้าหมายในช่วงระยะแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 4 (2520-2524) ที่ผ่านมา ปรากฏว่า การขยายงานการอุดมศึกษาของประเทศได้เพิ่มทวีขึ้นอย่างรวดเร็วตามความต้องการของสังคม ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นและภาวะการณ์ต่าง ๆ ถึง 8 ฉบับ คือ ได้มีการปรับปรุงฐานะของทบวงมหาวิทยาลัยให้เป็นทบวงอิสระ ไม่สังกัดส่วนราชการอื่น ปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมกฎหมายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า และการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชนให้มีความเจริญมั่นคงและเอื้ออำนวยต่อการขยายกิจการเพื่อร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนขึ้นที่จังหวัดภูเก็ต การจัดตั้งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชซึ่งมุ่งจัดการศึกษาระบบไม่จำกัดรับอย่างกว้างขวาง และการจัดตั้งวิทยาลัยเอกชนเพิ่มขึ้นอีก 1 แห่ง คือ วิทยาลัยคณาสวัสดิ์ ผลจากการพัฒนาดังกล่าว รวมทั้งการจัดตั้งหน่วยงานในระดับคณะ ภาควิชาหรือเทียบเท่า ได้ส่งผลให้จำนวนนิสิตนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเพิ่มขึ้นเป็นอันมาก กล่าวคือ จากสถิติจำนวนรวมนิสิตนักศึกษาทุกสถาบันในปีการศึกษา 2519 มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 175,483 คน ได้เพิ่มขึ้นในปีการศึกษา 2522 เป็น 420,046 คน โดยจำแนกเป็นจำนวนรวมนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบจำกัดรับ 77,854 คน ระบบไม่จำกัดรับ 320,002 คน และวิทยาลัยเอกชน 22,190 คน

ในด้านการผลิตบัณฑิตนั้นก็ปรากฏว่า ในช่วงของแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 4 ทบวงมหาวิทยาลัยสามารถผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าใกล้เคียงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ยกเว้นในระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งรับและผลิตได้ต่ำกว่าเป้าหมายประมาณร้อยละ 56 สำหรับการจัดสรรงบประมาณประจำปีนั้น โดยส่วนรวมทบวงมหาวิทยาลัยได้รับงบประมาณใกล้เคียงกับเป้าหมายที่ตั้งไว้ในแผนพัฒนาฯ คือ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ 14,546.69 ล้านบาท หรือต่ำกว่าเป้าหมายประมาณร้อยละ 3 เท่านั้น งบประมาณทั้งหมดที่ได้รับการจัดสรรนั้น แบ่งเป็นงบดำเนินการประมาณร้อยละ 62 งบลงทุนประมาณร้อยละ 38

ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านคุณภาพของการจัดการศึกษานั้น ก็อาจกล่าวสรุปได้ว่า มหาวิทยาลัย/สถาบัน/วิทยาลัยต่าง ๆ ก็มุ่งเน้นการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรการศึกษา การปรับปรุงคุณภาพของอาจารย์ผู้สอน ซึ่งพบว่าได้พัฒนาในทางที่ดีขึ้น กล่าวคือ เมื่อปีการศึกษา 2519 คุณวุฒิของอาจารย์ในทุกสถาบันมีวุฒิปริญญาเอก : โท : ตรี เท่ากับ 1.33 : 5.79 : 2.88 และตามสถิติในปีการศึกษา 2522 คุณวุฒิเปลี่ยนเป็น 1.71 : 5.54 : 2.75 ตามลำดับ ขณะเดียวกัน อัตราส่วนของอาจารย์เมื่อเทียบกับจำนวนนักศึกษาก็ปรากฏว่าอยู่ในระดับที่น่าพอใจ คือ ประมาณ 1 : 9 และเมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาแล้วก็ปรากฏว่าใกล้เคียงกับเป้าหมายเช่นเดียวกัน

จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาในช่วงระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 4 ที่ผ่านมา แม้ผลปรากฏว่าด้านปริมาณจะดำเนินการไปตามเป้าหมาย เจริญรุ่งเรือง และบรรลุผลสำเร็จไปเพียงใดก็ตาม ในทางปฏิบัตินั้นก็พบว่ายังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่หลายประการที่จะต้องดำเนินการหามาตรการแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญพอจะประมวลสรุปโดยสังเขปได้ดังต่อไปนี้

1) ปัญหาที่มหาวิทยาลัยและวิทยาลัย ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคการศึกษา ระยะที่ 4 พบว่ามหาวิทยาลัย/สถาบันผลิตบัณฑิตของระดับและบางสาขายังไม่เพียงพอกับความต้องการของประเทศ โดยเฉพาะบัณฑิตศึกษาคือทุกสาขาวิชา ระดับปริญญาตรีในสาขาแพทยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี ขณะเดียวกันก็ได้มีการผลิตบัณฑิตเกินความต้องการของตลาดแรงงานด้วย เช่น ศึกษาศาสตร์ นิติศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เป็นต้น ทั้งนี้เนื่องจากไม่มีการควบคุมการผลิตในสาขาที่มีความต้องการน้อย และรัฐมุ่งสนองตอบความต้องการในการศึกษาต่อของประชาชนในระดับปริญญาโทมากขึ้นไป ประกอบกับขีดจำกัดในการลงทุนเพื่อสร้างสถานของรัฐในด้านต่าง ๆ มีข้อจำกัดมากในการ ให้เงินลงทุนให้เกิดการวางงานในสาขาวิชาที่กล่าวมาแล้วเป็นจำนวนมากในหลายปี และมีแนวโน้มจะเพิ่มทวีมากขึ้นปีละลำดับ

2) ปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ประจำ ในส่วนรวมและในบางสถาบันอุดมศึกษาที่มีประสบปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ประจำที่มีประสบการณ์และคุณวุฒิสูงอย่างมาก โดยเฉพาะสาขาวิชาที่มีความต้องการมาก เช่น วิทยาศาสตร์สุขภาพ วิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ ที่สำคัญคือ มหาวิทยาลัย/สถาบันที่จะขยายงานหรือตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาค ทั้งนี้เพราะไม่สามารถสรรหาอาจารย์ที่มีคุณวุฒิตามที่ต้องการได้ ซึ่งสาเหตุสำคัญอยู่ที่หลายประการ อาทิเช่น ระบบการจ้างและค่าตอบแทนการจ้างยังไม่เพียงพอ เป็นต้น

3) ปัญหาด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ในด้านการเรียนการสอนนั้น พบว่ายังมีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนวัสดุฝึกในด้านการเรียนการสอนและอุปกรณ์การศึกษาที่ขาดแคลนและชำรุด การเรียนการสอนส่วนใหญ่ยังเน้นทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติ

4) ปัญหาด้านเครื่องมือ จากการศึกษาและประเมินผลการศึกษาศึกษาในช่วง 3 ปีของภาคศึกษา ระยะที่ 4 ปรากฏว่า การทำการวิจัยยังอยู่ในขอบเขตจำกัดและมีจำนวนน้อย การนำผลจากการวิจัยมาใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาประเทศยังไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร

5) ปัญหาด้านการบริหารทรัพยากรวิชาเทคโนโลยี และคอมพิวเตอร์ ปัญหาสำคัญคือบุคลากร การดำเนินงานตามภารกิจด้านนี้เกือบทุกสถาบันยังดำเนินงานได้ภายในวงจำกัด และไม่แพร่หลายเท่าที่ควร ประกอบกับการกำหนดเงื่อนไขภาระงานของผู้ปฏิบัติงานทางด้านนี้ยังไม่ได้กำหนดไว้ชัดเจน จึงทำให้การกำหนดผลงาน/โครงการเพื่อปฏิบัติงานตามภารกิจนี้ลดความสำคัญลงไป

6) ปัญหาของด้านงบประมาณและค่าเงิน งบประมาณค่าใช้จ่ายในการอุดมศึกษาของรัฐนี้ ส่วนมากต้องอาศัยจากงบประมาณแผ่นดินเกือบทั้งสิ้น และโดยที่รัฐมีบทบาทจำกัด จึงมี การดำเนินงานพัฒนาเทคโนโลยีเป็นไปอย่างช้าๆ ในงบประมาณที่ได้รับ การระดมทรัพยากรจากแหล่งอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ก็ยังไม่ได้มีการปฏิบัติอย่างจริงจัง

7) ปัญหาที่มีระบบบริหารระดับกลางหรือระดับรอง ในภาคของการดำเนินงานในองค์ของเงินแผ่นดินระยะ ระยะที่ 4 ปรากฏว่าลักษณะโครงสร้างของการอุดมศึกษาของประเทศมีกระจัดกระจายกันอยู่หลายส่วนราชการต่าง ๆ การกำหนดนโยบาย แผนปฏิบัติ ฝึกอบรมทางฝั่งกระทำได้ยากและไม่มีการประสานงานกันเท่าที่ควร ก่อให้เกิดความสิ้นเปลืองเงินในการผลิต ความซ้ำซ้อน และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่เป็นไปอย่างวนเวียนมาก

ปัญหาที่มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคการศึกษา ระยะที่ 4
ในช่วงปี พ.ศ. 2500-2522

จากข้อมูลปริมาณและโครงสร้างของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ในจังหวัดนครราชสีมา และวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่มีการสอนระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาโทของมหาวิทยาลัย ระยะที่ 4 โดยเปรียบเทียบกันกับเป้าหมายในแผนพัฒนาฯ พอสัญชาติระสำคัญได้ดังนี้

1. การปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาให้สูงขึ้น โดยเน้นการยกระดับมาตรฐานการศึกษาและคุณภาพของอาจารย์ นั้นปรากฏว่า การพัฒนาคุณภาพของอาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงฯ ในช่วง 3 ปีการศึกษาที่ผ่านมา เมื่อเปรียบเทียบกับปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 3 พ.ศ. 2519 เป็นต้นนี้

ปีการศึกษา	ปริญญาเอก	ปริญญาโท	ปริญญาตรี	รวม
2519	1.33	5.79	2.88	10.00
2522	1.71	5.54	2.75	10.00
เป้าหมายที่กำหนด	2.00	5.50	2.50	10.00

ซึ่งจะเห็นได้ว่า สัดส่วนคุณภาพของอาจารย์ประจำได้พัฒนาขึ้นเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม สถาบันอุดมศึกษาจะต้องดำเนินการพัฒนาสัดส่วนคุณภาพนี้ให้บรรลุเป้าหมายต่อไป

สำหรับสัดส่วนคุณภาพของอาจารย์ประจำของวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการนั้น ปรากฏว่ายังต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้เป็นอันมาก กล่าวคือ ในปีการศึกษา 2522 มีอาจารย์ประจำ ปริญญาเอก : โท : ตรี เท่ากับ 0.06 : 3.58 : 6.36

2. การปรับปรุงโครงสร้างของสถาบันอุดมศึกษา มีมหาวิทยาลัย/สถาบันในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย/สถาบัน เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพตามแนวนโยบายอุดมศึกษา รวม 7 สถาบัน และได้ปรับปรุงพระราชบัญญัติวิทยาลัยเอกชนขึ้น เพื่อปรับปรุงโครงสร้าง ระบบบริหาร ตลอดจนการดำรงรักษามาตรฐานการศึกษาให้มีความเจริญมั่นคง และเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาตามภารกิจ

นอกจากนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยยังได้อนุมัติให้มีการจัดตั้งหน่วยงานที่เทียบเท่า จำนวน 28 คณะ 124 ภาควิชา และหน่วยงานทางบริการวิชาการและธุรการอีกเป็นจำนวน 19 กอง สำหรับกระทรวงศึกษาธิการนั้น ก็ได้จัดตั้งวิทยาลัยพลศึกษาขึ้นอีกถึง 6 วิทยาลัย และ 1 กอง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นงานที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ เกือบทั้งสิ้น ยกเว้นการจัดตั้งหน่วยงานในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

ในด้านการปรับปรุงหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนนั้น ทุกสถาบันได้จัดให้มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรวิชาพื้นฐานทั่วไป และพัฒนากระบวนการเรียนการสอนด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยสม่ำเสมอ เช่น จัดฝึกอบรม สัมมนาทางวิชาการและภาคปฏิบัติ ส่งเสริมงานวิจัยของคณาจารย์ การจัดสรรทุนฝึกอบรมบุคลากรในต่างประเทศ ฯลฯ

ส่วนการปรับปรุงการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษานั้น ปรากฏว่ามหาวิทยาลัยในภูมิภาคได้สนองนโยบายการพัฒนาการศึกษา โดยได้จัดโควตาให้แก่นักศึกษาที่เรียนดีได้มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในท้องถิ่นภูมิลำเนา นั้น ๆ โดยเฉพาะประมาณร้อยละ 40 ที่นั่งของจำนวนที่รับได้แต่ละปี ซึ่งสัดส่วนนี้ได้พัฒนาขึ้นมาเป็นลำดับ

3. การปรับปรุงและส่งเสริมการผลิตบัณฑิตในกลุ่มสาขาวิชา ตามความต้องการของตลาด และกลุ่มสาขาวิชาที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ การดำเนินงานส่งเสริมการผลิตบัณฑิตในกลุ่มสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความต้องการของตลาดที่ทบวงมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการไปแล้ว ได้แก่ โครงการส่งเสริมการศึกษาแพทย์สำหรับชาวชนบท โครงการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน โครงการผลิตและพัฒนาอาจารย์ เป็นต้น เมื่อพิจารณาตามสภาพ จำนวน และความขาดแคลนโดยส่วนรวมแล้ว ปริมาณการผลิตบัณฑิตทางสาขาวิชาแพทยศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์บางสาขายังไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาดแรงงาน

4. การวางพื้นฐานจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนภาคต่าง ๆ ให้เหมาะสมตามขั้นตอนที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม จากการดำเนินงานตามแนวนโยบายนี้ ทบวงมหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ร่วมกับหน่วยงานในท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต จัดตั้งวิทยาลัยชุมชนภูเก็ตขึ้นเป็นแห่งแรก เพื่อให้สอดคล้องและสนองแนวนโยบายในการพัฒนากำลังคนที่ท้องถิ่นมีความต้องการ โดยเฉพาะสาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว จากผลการดำเนินงานในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ปรากฏว่ามีปัญหาอุปสรรคที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายด้วยเหตุผลหลายประการ อาทิเช่น การขาดแคลนบุคลากรที่มีประสบการณ์และความเข้าใจงานด้านวิทยาลัยชุมชนอย่างแท้จริง ความร่วมมือของชุมชน และที่ดินซึ่งเป็นสถานที่ตั้งตามโครงการ

สำหรับการวางพื้นฐานจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนในภาคต่าง ๆ นั้น ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ยังไม่มีหน่วยงานใดริเริ่มจัดตั้งเพิ่มเติมอีก

6. การส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินการขอความร่วมมือจากสังคม ผลการดำเนินงานในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนได้ปฏิบัติตามภารกิจยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ทุกหน่วยงาน ทั้งนี้เพราะบางสถาบันยังบริหารได้ไม่ถึงขนาดงานแตกต่างกันไป โดยเฉพาะแผนงานทางด้านการวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมนั้น ส่วนมากเกือบทุกมหาวิทยาลัย/สถาบัน และวิทยาลัย อิงขาดแผนงาน/โครงการ ภารกิจด้านนี้ ทั้งนี้เพราะมีปัญหาทางด้าน การสนับสนุน งบประมาณ ความสนใจของผู้บริหารงาน และการขาดแคลนบุคลากร รวมทั้งการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าในหน้าที่การงานด้วย

6. การส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ให้ภาคอื่น เช่น ให้นักเรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ ที่ร่วมให้ผู้เรียนเลือกเข้าเรียนที่ตนเอง ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง มหาวิทยาลัย/สถาบันต่าง ๆ จัดการศึกษาในระบบไม่จำกัดรับได้อยู่ในวงจำกัดและไม่ทั่วถึง จึงควรให้ระบบการเรียนการสอนในรูปแบบของการให้บรรยายในชั้นเรียนตามปกติ มากกว่าที่จะใช้สื่อการสอนแบบต่าง ๆ ทั้งทางด้าน การอ่านค้นคว้าด้านตนเอง การสอนทางไปรษณีย์ การสอนทางวิทยุโทรทัศน์ หรือสื่อการสอนรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้เพราะมีปัญหาทางด้านประสิทธิภาพการถ่ายทอด เทคนิค วิธีการจัดการ ค่านิยม เจตคติ และการส่งเสริมการดำเนินงานตามวิธีนี้อย่างจริงจัง

7. การสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนขอสมัครศึกษาในสาขาวิชาที่สถาบันอื่น ๆ มีความพร้อม เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ร่วมรับภาระในสาขาวิชาที่สถาบันอื่น ๆ มีความถนัดได้เต็มที่ ยกเว้นในด้านการศึกษาค้นคว้าและศึกษาระยะสั้น ซึ่งรัฐควรรับผิดชอบในการจัดการศึกษานี้ด้วยเช่นกัน การดำเนินงานตามแผนนโยบายนี้ วิทยาลัยเอกชนส่วนมากจะเปิดการสอนในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ปัญชี เศรษฐศาสตร์ ซึ่งสาขาวิชาดังกล่าวนี้ พบว่ามหาวิทยาลัยได้ริเริ่มนโยบายมิให้มีการขยายงานในมหาวิทยาลัย/ สถาบันของรัฐที่มีการสอนระดับปริญญาตรีตลอดหลักสูตร 4 ปี ยกเว้นในกรณีที่มีการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาระบบไม่จำกัดรับ เช่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อย่างไรก็ตาม ผลกระทบในด้านจำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาที่จำเป็นต้องมีงานหรือความต้องการของตลาดแรงงานที่วิทยาลัยเอกชนผลิตได้ ซึ่งถ้าวิทยาลัยเอกชนยังคงศึกษาสาขาวิชาการศึกษารองรับสำเร็จ โดยมีการวางแผนผลิตร่วมกันระหว่างผู้ผลิตกับผู้ใช้อย่างมั่นคงแล้ว ปัญหาการขยายการศึกษาที่สถาบันอื่น ๆ มีความพร้อมและความถนัดอาจคลี่คลายลง

8. การปรับปรุงคุณภาพของส่วนต่างๆ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น พร้อมให้การระดมทรัพยากรของสถาบันต่าง ๆ เพื่อหารายได้ของสถาบันอุดมศึกษาของ ภาควิชาของมหาวิทยาลัยของสถาบัน ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบของสถาบันอุดมศึกษา การดำเนินงานดังกล่าวในข้อนี้ยังมีปัญหาอุปสรรคอันเนื่องมาจากการปรับปรุงการเก็บค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เพราะเป็นปัญหาในด้านนโยบายและการเมืองที่จะต้องพิจารณาถึงความรอบคอบ อย่างไรก็ดี การปรากฏว่าแต่ละสถาบันก็ได้พยายามระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของทุนการศึกษา ทุนวิจัย ทุนฝึกอบรม สัมมนา และโครงการต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนาการศึกษา โดยเฉลี่ยทั้ง 3 ปีการศึกษา งบประมาณปีละ 50 ล้านบาท สำหรับวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการนั้นได้รับน้อยมาก นอกจากนี้ ยังมีเงินกู้จากแหล่งต่าง ๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาฯ ในช่วงระยะ 3 ปี รวมทุกสังกัดประมาณ 272 ล้านบาท ซึ่งส่วนมากจะเป็นเงินของกระทรวงศึกษาธิการถึงจำนวน 229 ล้านบาท

9. การส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาร่วมมือและร่วมคิดริเริ่มสิ่งใหม่ๆ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาค้นคว้าวิจัยหรือที่เฉพาะสหกิจศึกษาระหว่างสถาบันให้เกิดขึ้น ผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของสหกิจศึกษาสูง ผลการดำเนินงานตามแผนนโยบายข้อนี้ มีผู้บริหาร/แผนกที่รับผิดชอบยังไม่บรรลุนิติภาวะ โครงการผลิตและพัฒนาอาจารย์ ซึ่งได้ช่วยเหลือการขาดแคลนบุคลากรสาขาต่าง ๆ ไม่สามารถดำเนินการได้ส่วนหนึ่ง โดยเฉพาะมหาวิทยาลัย/สถาบันในภูมิภาคหรือภาควิชา คณะที่ได้ผลิตสิ่งใหม่ นอกจากนี้ ยังมีโครงการร่วมมือกับทางวิจัย ด้านสหกิจศึกษา ระหว่างสถาบัน ซึ่งเห็นผลให้อาจารย์ของแต่ละสถาบันได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน แต่เพื่อพิจารณาตามข้อสรุปโดยส่วนรวมแล้วพบว่า การประสานร่วมมือตามแผนนโยบายดังกล่าวนี้ ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยกับกระทรวงศึกษาธิการ ยังไม่บรรลุผลเท่าที่ควร ทั้งแผนงานผลิตบัณฑิต การพัฒนาอาจารย์ การวิจัย และอื่น ๆ

จำนวน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและของเอกชน จำนวนสถาบันรวมไม่จำกัดรับ

1. แผนงานผลิตบัณฑิต สถาบันผลิต

1.1) จำนวนนักศึกษาที่รับเข้าใหม่ ในช่วง 3 ปีการศึกษาที่ผ่านมาปรากฏว่า ยอดรวมจำนวนนักศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ทุกสังกัดรับได้ทั้ง 3 ปี โดยสรุปเป็นดังนี้

ระดับการศึกษา	สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย						วิทยาลัย (สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ)	
	มหาวิทยาลัยระบบจำกัดรับ		มหาวิทยาลัยรวมค่าแห่ง		วิทยาลัยเอกชน			
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
1. ปริญญาตรีและต่ำกว่า								
– เป้าหมาย	63,886	100	96,660	100	20,080	100	–	–
– จำนวนจริง	54,851	85.86	258,781	267.72	24,105	120.04	103,953	–
2. บัณฑิตศึกษา								
– เป้าหมาย	14,649	100	–	–	–	–	–	–
– จำนวนจริง	9,368	63.95	–	–	–	–	–	–

ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผลการดำเนินงานด้านแผนผลิตบัณฑิต ทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับสูงกว่าปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยในระบบจำกัดรับ รับผิดชอบต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ในแผนอยู่บ้าง สำหรับมหาวิทยาลัยรวมค่าแห่งนั้น รับผิดชอบเกินเป้าหมายไปประมาณ 2 เท่าครึ่ง และวิทยาลัยเอกชนรับเกินไปประมาณร้อยละ 20 ส่วนวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการนั้น เนื่องจากข้อมูลจำนวนนักศึกษาที่รับเข้าใหม่มิได้ระบุชัดเจน โดยเฉพาะวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา (ระดับ ปวส.) จึงมีอาจเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลได้ อย่างไรก็ตาม โดยส่วนรวมก็ปรากฏว่า จำนวนการรับนักศึกษาของทุกสถาบันก็ได้เพิ่มขึ้นสูงกว่าเป้าหมายโดยเฉลี่ยทั้ง 3 ปีการศึกษา ประมาณร้อยละ 29 ต่อปี

1.2) จำนวนรวมนักศึกษาทั้งหมด จำนวนการรับนักศึกษาที่ผ่านมามีผลกระทบทำให้ยอดรวมนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทุกสังกัด เป็นดังนี้

ปีการศึกษา	ระดับปริญญาตรีและต่ำกว่า								ระดับบัณฑิตศึกษา	
	มหาวิทยาลัยระบบจำกัดรับ		มหาวิทยาลัยรวมค่าแห่ง		วิทยาลัยเอกชน		วิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ		มหาวิทยาลัยระบบจำกัดรับ	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
2520										
เป้าหมาย	65,221	100	97,101	100	18,268	100	40,415	100	10,241	100
จำนวนจริง	60,768	93.17	144,157	148.46	17,749	97.16	41,631	103.01	7,264	70.93
2521										
เป้าหมาย	70,014	100	113,054	100	19,409	100	45,565	100	11,363	100
จำนวนจริง	63,776	91.09	211,501	187.08	20,592	106.10	51,199	112.37	8,383	73.78
2522										
เป้าหมาย	73,956	100	122,517	100	20,347	100	46,910	100	12,719	100
จำนวนจริง	68,661	92.84	320,002	261.19	22,190	109.06	57,732	123.07	9,193	72.28

จากตารางข้อมูลข้างต้นเพื่อประมวลสรุปได้ว่า จำนวนนักศึกษาทุกสถาบันมีจำนวนใกล้เคียงกับเป้าหมาย กล่าวคือ มหาวิทยาลัยระบบจำกัดรับมีจำนวนนักศึกษาทั้งหมดต่ำกว่าเป้าหมายประมาณร้อยละ 8 มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีจำนวนนักศึกษาสูงกว่าเป้าหมายทุกปี และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นสูงเป็นลำดับ โดยเฉพาะปีการศึกษา 2522 ได้มีผู้ลงทะเบียนเรียนจำนวน 320,002 คน ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายประมาณ 2 เท่าครึ่ง วิทยาลัยเอกชนนั้นโดยเฉลี่ยรับได้เกินเป้าหมายประมาณร้อยละ 4 และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นประมาณร้อยละ 12-13 ต่อปี สำหรับวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการนั้น ปรากฏว่าจำนวนนักศึกษามีเกินเป้าหมายโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 13 ต่อปี และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มขึ้นสูงเรื่อย ๆ ส่วนการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ยังมีจำนวนต่ำกว่าเป้าหมายอยู่ประมาณร้อยละ 28-30 ต่อปี ทั้งนี้เพราะการขยายการรับนักศึกษาตามโครงการ/แผนงานที่กำหนดไว้เดิมยังไม่บรรลุผล ทั้งในด้านการเรียนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์ และองค์ประกอบอื่น ๆ

1.3) จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในช่วงระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2520-2521) ปรากฏว่า โดยส่วนรวมยังต่ำกว่าเป้าหมายทุกระดับการศึกษา ดังแสดงค่าร้อยละที่เปรียบเทียบโดยสรุปดังต่อไปนี้

(ร้อยละ)

ปีการศึกษา/ ประเภท	2520		2521	
	เป้าหมาย	จำนวนจริง	เป้าหมาย	จำนวนจริง
ก. พหุวัฒนธรรมวิทยาลัย				
1) ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี	100	85.05	100	82.07
2) ระดับปริญญาตรี	100	94.11	100	90.48
3) ระดับสูงกว่าปริญญาตรี	100	54.78	100	68.81
ข. กระทรวงศึกษาธิการ				
1) ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี	100	84.00	-	-
2) ระดับปริญญาตรี	100	94.50	100	91.80
ค. วิทยาลัยเอกชน				
1) ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี	100	59.18	100	66.38
2) ระดับปริญญาตรี	100	71.19	100	73.05

ซึ่งเมื่อพิจารณาตามค่าร้อยละของเป้าหมายกับจำนวนที่ผลิตได้แต่ละปี ปรากฏว่าจำนวนผู้สำเร็จชั้นสูงกว่าปริญญาตรีต่ำกว่าเป้าหมายทุกปีการศึกษา และต่ำมากกว่าทุกระดับการศึกษา โดยเฉพาะแล้ว สถาบันอุดมศึกษาของรัฐผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีและต่ำกว่าได้ประมาณร้อยละ 80-86 ของเป้าหมาย ส่วนวิทยาลัยเอกชนสามารถผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีได้ประมาณร้อยละ 60-73 ของยอดในเป้าหมาย

2) แผนงานวิจัย ผลการดำเนินงานในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ปรากฏว่าผลงานทางด้านการศึกษาวิจัยที่ทำได้สำเร็จประมาณปีละ 350-500 เรื่อง ส่วนมากจะเป็นของสถาบันวิจัยและพัฒนา และสังเคราะห์ ส่วนทางด้านนิเทศศาสตร์ และวิจัยการศึกษามีผลงานวิจัยน้อยกว่าทุกสาขาวิชา ผลงานวิจัยที่ได้รับมอบหมายจากคุณคณาจารย์ที่พิเศษ โครงการทางด้านแพทยศาสตร์ และเกษตรศาสตร์ เมื่อพิจารณาว่างานวิจัยที่ได้รับมอบหมายโดยสถาบันวิจัยและพัฒนาประมาณร้อยละ 3.5 ของงบประมาณระดับอุดมศึกษาแล้ว ปรากฏว่างานวิจัยที่ได้รับมอบหมายต่ำกว่าเป้าหมาย กล่าวคือ งบประมาณที่ได้รับมอบหมายเฉพาะเรื่องทั้ง 3 ปีการศึกษา มีจำนวนรวม 145.54 ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 2.55 ของงบประมาณที่ได้รับในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ แต่เมื่อรวมงบประมาณที่ได้รับมอบหมายโดยสถาบันวิจัยและพัฒนาแล้ว ปรากฏว่างบประมาณเพื่อการวิจัยเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณที่ได้รับทั้งหมดโดยมหาวิทยาลัยต่าง ๆ แล้ว งบประมาณที่ได้รับสนับสนุนงานวิจัยโดยเฉลี่ยได้รับ

ประมาณร้อยละ 3.7 ต่อปี ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 4 เล็กน้อย สำหรับงานวิจัยในวิทยาลัยเอกชน และวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการนั้น ยังกระทำและได้รับการสนับสนุนน้อยมากเมื่อเทียบกับงานวิจัยในมหาวิทยาลัย/สถาบัน สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

3) แผนงานบริการทางวิชาการแก่สังคม ผลการดำเนินงานด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคมของทุกสถาบันอุดมศึกษา โดยทั่วไปยังทำอยู่ในวงจำกัดและไม่แพร่หลายเท่าที่ควร ทั้งนี้ เพราะความสนใจเอาใจใส่ของผู้บริหารระดับสูงแตกต่างกัน และผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันอยู่เสมอดตามวาระงานที่สถาบันอุดมศึกษาจัดเป็นประจำ ได้แก่ งานของสาขาวิชาแพทยศาสตร์ที่ให้บริการตรวจรักษาพยาบาล การจัดฝึกอบรมสัมมนาทางวิชาชีพและวิชาการแก่ประชาชนในบางสาขาวิชา เช่น เกษตรศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และสังคมศาสตร์ เป็นต้น นอกจากนี้ก็ปรากฏว่าวาระงานของอาจารย์ทั้งด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ทบวงมหาวิทยาลัยยังไม่ได้กำหนดนโยบายเทียบภาระงานไว้ชัดเจน เช่น การสอนนักศึกษา จึงทำให้การกำหนดแผนงาน โครงการเพื่อปฏิบัติตามภารกิจนี้ลดความสำคัญลงไป

4) แผนงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาทุกสังกัดได้ปฏิบัติงานตามภารกิจนี้อยู่ในวงจำกัดตามเหตุผลและคุณลักษณะพิเศษเฉพาะอย่างของสถาบันนั้น ๆ ซึ่งส่วนมากจะเน้นโครงการทางด้านการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม การจัดนิทรรศการ การจัดตั้งหอศิลป์ ศูนย์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประจำภาคต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบค่าน้ำหนักตามแผนงาน/โครงการ และงบประมาณที่ได้รับแล้ว ปรากฏว่าความเข้าใจของฝ่ายต่าง ๆ ยังไม่ตรงกัน ทำให้การดำเนินงานด้านนี้ไม่ได้รับความสนใจจากทั้งฝ่ายปฏิบัติและฝ่ายสนับสนุนเท่าที่ควร

อนึ่ง สัมฤทธิ์ผลทางด้านงบประมาณค่าใช้จ่าย ในช่วงระยะ 3 ปีงบประมาณ คือ ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2520-2522 ปรากฏว่า งบประมาณเพื่อการอุดมศึกษาของประเทศทุกสังกัด เมื่อเปรียบเทียบกับค่าร้อยละของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายด้านการศึกษาของประเทศแล้ว เป็นสัดส่วนดังต่อไปนี้

(ล้านบาท)

รายการ	ปีงบประมาณ			รวมทั้ง 3 ปี
	2520	2521	2522	
(1) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ	376,125.00	427,922.00	492,601.00	1,296,648.00
(2) งบประมาณรายจ่ายของรัฐ	68,790.00	81,000.00	92,000.00	241,790.00
(3) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการศึกษา	14,841.20	16,358.40	17,798.90	48,998.50
(4) งบประมาณการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามแผนพัฒนาฯ	2,694.73	3,018.38	3,037.36	8,750.47
(4.1) ทบวงมหาวิทยาลัย	2,095.86	2,393.36	2,423.20	6,912.42
(4.2) กระทรวงศึกษาธิการ	598.87	625.02	614.16	1,838.05
(5) งบประมาณการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ได้รับการจัดสรรจริง	2,492.42	2,691.02	3,078.12	8,261.56
(5.1) ทบวงมหาวิทยาลัย	1,937.80	2,184.21	2,587.99	6,710.00
(5.2) กระทรวงศึกษาธิการ	554.62	506.81	490.13	1,551.56

จากข้อมูลตารางข้างต้นนี้ พอสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผลทางด้านงบประมาณค่าใช้จ่ายทางการศึกษาโดยส่วนรวมได้ว่า

1) งบประมาณเพื่อการอุดมศึกษา ทั้งของทบวงมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ รวมกันได้รับต่ำกว่าเป้าหมายในแผนพัฒนาฯ โดยเฉลี่ยทั้ง 3 ปี ประมาณร้อยละ 5.61 กล่าวคือ วิทยาลัยครู วิทยาลัยพลศึกษา และวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ได้รับการจัดสรรงบประมาณต่ำกว่าแผนพัฒนาฯ ประมาณร้อยละ 15.60 ส่วนมหาวิทยาลัยใน

สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ได้รับต่ำกว่าเป้าหมายในทศวรรษที่ร้อยละ 2.96 ต่อปี เมื่อดูจำนวนการเพิ่มขึ้นของงบประมาณที่ได้รับจัดสรรประจำปีในการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยส่วนรวม ปรากฏว่าเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 11.18 ต่อปี สำหรับงบประมาณของทบวงมหาวิทยาลัยได้รับเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยปีละร้อยละ 15 ต่อปี ส่วนวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการนั้นได้รับอยู่ในระดับคงที่ ทั้งนี้ เพราะงบประมาณขนาดลงทุนต่าง ๆ ได้ถูกตัดทอนลงไป

2) เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณที่สถาบันอุดมศึกษาได้รับการจัดสรรโดยเปรียบเทียบกันเฉลี่ยกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ งบประมาณรายจ่ายของรัฐบาล งบประมาณรายจ่ายทางการศึกษา จากตารางข้างบนนี้แล้ว พอสรุปเป็นค่าสัดส่วนดังนี้คือ

(ต่อ)

รายการ	ปีงบประมาณ			ค่าเฉลี่ย	หมายเหตุ
	2520	2521	2522		
(1) งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจริง เปรียบเทียบกับงบประมาณเพื่อการศึกษา	16.79	16.45	17.29	16.86 (17.86)	ตัวเลขในวงเล็บคือ เป้าหมายงบประมาณที่ประมาณการตามแผนพัฒนาฯ
(2) งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจริง เปรียบเทียบกับงบประมาณรายจ่ายของรัฐบาลทั้งหมด	3.82	3.32	3.35	3.42 (3.62)	
(3) งบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรร เปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ	0.66	0.63	0.63	0.64 (0.66)	

✓ **วัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)**

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้การวางแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 5 สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาไว้ดังนี้

- 1.1 เพื่อสนับสนุนการดำเนินการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาการศึกษา โดยส่วนรวมของชาติ โดยคำนึงถึงความพอเพียง สมดุลย์ องค์สภาพของสถาบันอุดมศึกษา และความต้องการของสังคมไทย
- 1.2 เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถปฏิบัติงานภารกิจหลักได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ
- 1.3 เพื่อปรับปรุงโครงสร้างระบบบริหารและการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมุ่งยกระดับมาตรฐานและคุณภาพของการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้สูงขึ้น

2. นโยบาย

2.1 ปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานของการอุดมศึกษาให้สูงขึ้น โดยเน้นการยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพ การสอนของคณาจารย์ ส่งเสริมการแต่งตำราภาษาไทย การจัดทรวัดคุณภาพที่ทันสมัยเพื่อจัดการศึกษาและวิจัยให้เพียงพอ และการปรับปรุงระบบบริหารให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2.2 ปรับปรุงหลักสูตร เนื้อหาสาระ และกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้มีความสมดุลระหว่างภาคทฤษฎีและ ประสบการณ์ภาคปฏิบัติ รวมทั้งควรจัดให้มีหลักสูตรระยะสั้น ระยะยาว ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้การอุดมศึกษาสามารถ ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้ดียิ่งขึ้น

2.3 จัดวางมาตรการที่จะประกันความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา ควบคู่กับการขยายการ ผลิตบัณฑิตในกลุ่มสาขาวิชาการและวิชาชีพที่มีความต้องการกำลังคนสูงและยังมีความขาดแคลนอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคลากร ทางด้านการแพทย์และการสาธารณสุข

2.4 สนับสนุนการวิจัยค้นคว้าเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ และเพื่อประยุกต์ผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวิจัยด้านการพลังงานและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการพัฒนาชนบท

2.5 ขยายงานบริการทางวิชาการแก่สังคมของสถาบันอุดมศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเน้นการเผยแพร่ความรู้ การฝึกอบรม และการศึกษาต่อเนื่องในรูปแบบต่าง ๆ

2.6 ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินกิจกรรมด้านทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเน้นการ ส่งเสริมจริยธรรม สงวนรักษาและการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ

2.7 สนับสนุนให้นิสิตนักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางด้านกีฬา ศิลปวัฒนธรรม และการบำเพ็ญ ประโยชน์ต่อส่วนรวม ตามแนวนโยบายและแผนพัฒนาเยาวชนของชาติ

2.8 สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาของเอกชนขยายการศึกษาในสาขาวิชาที่สถาบันนั้น ๆ มีความพร้อม เพื่อให้ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ร่วมรับภาระในสาขาวิชาที่สถาบันนั้น ๆ มีความถนัดได้เต็มที่ ทั้งนี้จะได้ประกันโอกาสทางการศึกษา โดยกำหนดสัดส่วนของควมรับผิดชอบในการผลิตบัณฑิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ มหาวิทยาลัยเปิด และสถาบัน อุดมศึกษาของเอกชน รวมทั้งจะได้กำหนดวิธีการส่งเสริมสนับสนุนให้ชัดเจน

2.9 ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตลอดจนร่วมมือกับหน่วยงานอื่นให้มากยิ่งขึ้นเพื่อเป็น การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด รวมทั้งหามาตรการในการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาสนับสนุนกิจการ อุดมศึกษาเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระงบประมาณจากรัฐบาล

เป้าหมายการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 5 (พ.ศ. 2525-2529)

เพื่อให้การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ และนโยบายการพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษา แห่งชาติ ระยะที่ 5 บรรลุผล ทบวงมหาวิทยาลัยจึงกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาไว้ ดังต่อไปนี้

1. เป้าหมายด้านปริมาณ

1.1 เป้าหมายด้านนิสิตนักศึกษา การกำหนดเป้าหมายการรับนิสิตนักศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาฯ ระยะที่ 5 นี้ ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1) เป้าหมายการรับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในระบบจำกัดรับ โดยกำหนดให้มีอัตราการ เพิ่มรับนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีไว้เป็นกลุ่มสาขาวิชา ตามสภาพความต้องการของตลาดแรงงานและทรัพยากรที่มีอยู่ คือ

- 1.1) สาขาศึกษาศาสตร์และการฝึกหัดครู รับเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี
- 1.2) สาขามนุษยศาสตร์ รับเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี
- 1.3) สาขาวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ รับเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี
- 1.4) สาขานิติศาสตร์ ให้รักษาระดับการรับคงที่
- 1.5) สาขาสังคมศาสตร์ รับเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี

- 1.6) สาขาการบริหารธุรกิจและพาณิชย์ การเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี
- 1.7) สาขาการสื่อสารมวลชนและการจัดการ การเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี
- 1.8) สาขาคณิตกรรมศาสตร์ การเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปี
- 1.9) สาขาธุรกิจบริการ การเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี
- 1.10) สาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ การเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี
- 1.11) สาขาเคมีศาสตร์และวิทยาศาสตร์การแพทย์ การเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปี
- 1.12) สาขามนุษยศาสตร์และวิชาที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัย การเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปี
- 1.13) สาขาวิศวกรรมศาสตร์ การเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปี
- 1.14) สาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์และการผังเมือง การเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปี
- 1.15) สาขาการทำ หัตถกรรม และอุตสาหกรรม การเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปี
- 1.16) สาขาการขนส่งและการสื่อสารคมนาคม การเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปี
- 1.17) สาขาเกษตรศาสตร์ วนศาสตร์ และการประมง การเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 10 ต่อปี
- 1.18) สาขาวิชาอื่น ๆ การเพิ่มได้ไม่เกินร้อยละ 5 ต่อปี

สำหรับการรับนิสิตนักศึกษาในระดับการศึกษาอื่น ๆ นั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะงานและปริมาณงาน จากการทำแผน เป้าหมายการรับนิสิตศึกษาดังกล่าวนี้ คาดว่าสถาบันอุดมศึกษาในระบบจำกัรับจะนิสิตศึกษากับเข้าใหม่ในช่วงแผนพัฒนา ระยะที่ 5 ดังนี้

ปีการศึกษา	จำนวนนิสิตนักศึกษาที่รับเข้าใหม่				รวม
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี		บัณฑิตศึกษา	
		ปี 1	ปี 2/3/4		
2525	2,920	18,887	5,399	3,009	30,255
2526	3,175	18,889	5,144	7,557	34,485
2527	3,350	18,881	5,394	3,114	36,199
2528	3,455	18,380	5,478	3,824	37,352
2529	3,580	20,885	5,619	3,914	38,208

๖) เมื่อพิจารณาการรับนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในระบบไม่จำกัรับ การรับนิสิตศึกษาในสถาบัน อุดมศึกษาระบบไม่จำกัรับ ซึ่งมี 2 มหาวิทยาลัย คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ หน่วยงาน ได้มุ่งปรารถนาสนองตอบความต้องการของสังคมในการศึกษา ซึ่งระดับอุดมศึกษาเป็นสำคัญ ในอันที่จะเปิดโอกาสให้แก่ประชาชน ที่มุ่งจะศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองและอาชีพ ตามแนวปรัชญาการศึกษาที่กระตือรือร้นที่จะก้าวไปตลอดชีวิต ดังนั้น เป้าหมายการรับนิสิตศึกษาในสถาบัน ระบบไม่จำกัรับนี้ ได้จัดทำแผนเป็นสัดส่วนในมหาวิทยาลัยอุดมศึกษา ระบบจำกัรับ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของระดับมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทั้ง 2 มหาวิทยาลัย พอลงปฏิทินนี้

ปีการศึกษา	จำนวนนักศึกษารับเข้าใหม่			รวม
	ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี		
		ปีที่ 1	ปีที่ 3/4	
2525	10,000	167,569	22,200	199,769
2526	5,000	174,769	22,200	201,969
2527	2,000	185,269	23,400	210,669
2528	2,000	191,269	23,600	216,869
2529	2,000	198,769	24,100	224,869

3) เป้าหมายการรับนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เป้าหมายการรับนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนี้ ขึ้นอยู่กับขีดความสามารถและสภาพของแต่ละสถาบันที่จะเอื้ออำนวยในการลงทุนพัฒนาและขยายงาน ผลการคาดคะเนเป้าหมายการรับนักศึกษาโดยส่วนรวมสรุปได้ดังนี้ คือ

ปีการศึกษา	จำนวนนักศึกษารับเข้าใหม่				รวม
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี		ปริญญาโท	
		ปีที่ 1	ปีที่ 3		
2525	3,755	9,412	130	7	13,304
2526	3,805	9,728	130	7	13,670
2527	3,885	10,359	180	8	14,432
2528	3,935	10,535	210	9	14,689
2529	4,035	10,675	310	9	15,029

4) เป้าหมายจำนวนนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในระบบจำกัดรับ

ปีการศึกษา	ยอดรวมนิสิตนักศึกษา			รวม
	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	บัณฑิตศึกษา	
2525	6,180	79,751	13,816	99,747
2526	6,690	83,706	15,559	105,955
2527	7,190	86,920	16,792	110,902
2528	7,505	90,498	17,965	115,968
2529	7,785	93,191	18,746	119,722